

Секція 11: Проблеми макроекономіки

ЗАГОРОДНЯ НАТАЛІЯ ІВАНІВНА

студентка,

Інститут післядипломної освіти

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗРОСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Інвестиційна привабливість виступає головною рушійною силою в процесі забезпечення достатку населення держави. Рівень соціально-економічного розвитку країни залежить переважно від розмірів капіталовкладень. Водночас брак інвестицій набуває актуальності в будь-якій країні, яка розвивається.

Україна завдяки своєму достатньо суттєвому потенціалу, значним трудовим ресурсам, потенційній ємності внутрішнього ринку на даний час є країною із вражаючим простором для інвестиційної діяльності розвинених країн світу. Передумовами формування в Україні сприятливого інвестиційного клімату є:

- 1) Вигідне географічне положення.
- 2) Природно-ресурсний потенціал.
- 3) Рівень розвитку промислового виробництва. Україна має розвинену багатогалузеву промисловість, в якій переважає чорна металургія та важке машинобудування.
- 4) Надлишок населення працездатного віку, не зайнятого в економіці України.
- 5) Несформований ринок товарів. Це дає можливість іноземному інвестору вкладати гроші у виробництво практично будь-якого товару без ризику зазнати збитків.

б) Незадоволений попит населення. Вкладаючи капітал у виробництво споживчого товару, іноземний інвестор упевнений, що практично не матиме проблем з його реалізацією, оскільки споживчий попит населення ще далекий від повного задоволення [2, с. 198].

Аналізуючи участь закордонних інвесторів з ЄС в Україні, потрібно зазначити, що на кінець 2015 року прямі іноземні інвестиції в економіку України становили 43,4 млрд. дол. США, що на 6 млрд. дол. США менше порівняно з 2011 роком, див. табл. 1.

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) з країн ЄС в економіці України у 2011-2015 роках, млрд.. дол.. США*

	2011	2012	2013	2014	2015	Абсолютне відхилення
Всього з країн ЄС-28	39,4	43,0	44,4	35,6	33,0	-6,4
Кіпр	12,6	17,3	19,0	13,7	11,7	-0,9
Нідерланди	4,8	5,2	5,6	5,7	5,6	0,8
Німеччина	7,4	6,3	6,3	5,1	5,4	-2
Австрія	3,4	3,4	3,4	2,5	2,4	-1
Велика Британія	2,5	2,6	2,7	2,1	1,9	-0,6
Франція	2,2	1,8	1,8	1,6	1,5	-0,7
Італія	1,0	1,0	1,3	1,0	1,0	-
Польща	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	-
Угорщина	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	-0,1
Люксембург	0,5	0,6	0,7	0,4	0,4	-0,1
Всього в Україні	49,4	54,5	58,2	45,9	43,4	-6

* складено автором на основі [4]

Найбільша частка в загальному обсязі прямих іноземних інвестицій з країн ЄС в економіці України припадає на Кіпр (35,5%), Нідерланди (17%) та Німеччина (16,4%), див. рис. 1.

Інвестиційна привабливість України сьогодні залишається низькою, оскільки інвестиційний клімат в Україні є досить ризикованим. З кожним роком частка України у світових обсягах інвестицій скорочується. Події 2013- 2014 рр. в Україні суттєво погіршили національну економічну ситуацію та трансформували зовнішньоекономічну діяльність нашої держави [1, с. 190].

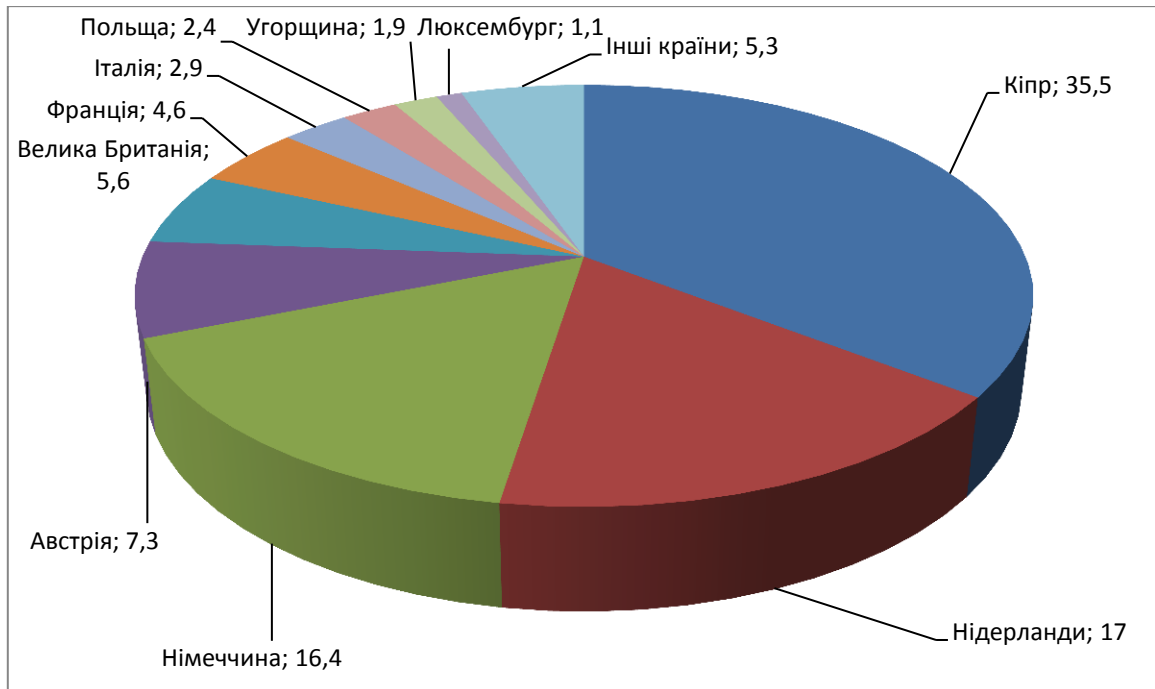

Рис. 1. Структура прямих іноземних інвестицій з країн ЄС в економіці України на кінець 2015 року, %*

* складено автором на основі [4]

Для України доцільно насамперед вирішити головні проблеми, які знижують інвестиційну привабливість країни. До них належать, зокрема:

- складність та невизначеність політичної ситуації всередині держави, що задає незрозумілий вектор зовнішньої політики України;
- слабкість правової системи – відсутність закону про розподіл продукції для компаній, що інвестують; низька ефективність антимонопольного регулювання;
- недосконала податкова система – складне адміністрування податків, технічні бар'єри в процесі відшкодування ПДВ, тиск з боку владних структур, корупція та зарегульованість створення і ведення бізнесу;
- непрозорість судової системи;
- низька ділова культура між контрагентами та дефіцит довіри між суб'єктами економічної діяльності – проблеми під час отримання банківських кредитів і позик [3, с. 39].

З метою підвищення інвестиційної привабливості, покращення інвестиційного клімату в Україні та активізації іноземного інвестування вважаємо за доцільне запровадження таких заходів:

- досягнення консенсусу між різноманітними політичними партіями з приводу вирішення загальнонаціональних проблем виходу України з економічної кризи та поліпшення ситуації в зоні АТО;
- чітке та однозначне визначення пріоритетів у зовнішній політиці України – чітка орієнтація на створення зони вільної торгівлі з ЄС;
- активізація боротьби з інфляцією не тільки монетарними методами;
- впровадження економічного механізму страхування ризиків для іноземних інвесторів;
- забезпечення рівномірного розподілу обсягів іноземних інвестицій по всій Україні, шляхом підвищення інвестиційного потенціалу регіонів, не привабливих для іноземних інвесторів;
- забезпечення стабільності законодавства у сфері інвестування і оподаткування, вдосконалення Податкового та Кримінально-процесуального кодексів;
- усунення технічних бар'єрів в процесі відшкодування ПДВ та митного оформлення товарів, забезпечення пільгового податкового режиму під час здійснення великих капіталовкладень в економіку України;
- не тільки прийняття пакета законів щодо ліквідації корупції, зменшення адміністративного тиску на український бізнес, але й створення системи їх виконання;
- здійснення антимонопольних заходів та забезпечення внутрішнього конкурентного середовища для розвитку інвестиційної діяльності, покарання за їх порушення;

- розвиток системи державних гарантій, що надаються інвестору в пріоритетних для України напрямках інвестування – активізація заходів, щодо формування позитивного іміджу України [5, с. 292].

Отже, Україна має всі шанси стати провідною країною використання іноземних інвестицій, що зумовлено чималим внутрішнім ринком, відносно кваліфікованою та в той же час дешевою робочою силою, значним науково-технічним потенціалом, великими природними ресурсами та наявністю інфраструктури, навіть і не дуже розвинутою. Все це спричинює необхідність переходу до повноцінного ринку і чималого розвитку міжнародної інвестиційної діяльності.

Література:

1. Гура А.О. Інвестиційний клімат в Україні: сучасний стан та напрями покращення / А.О. Гура // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Економіка». – 2015. – Вип. 15. – С. 188-196
2. Задніпряна Т.С. Інвестиційна привабливість України / Т.С. Задніпряна // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2010. – Випуск 42. – С. 196-201
3. Кулініч Т.В., Мричко М.А. Інвестиційна привабливість України та можливі шляхи її підвищення у сучасних умовах / Т.В. Кулініч, М.А. Мричко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2013. – № 754. – С. 34-40
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstat.org/>
5. Оніщенко І.О. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення / І.О. Оніщенко // Електронний научний журнал . – 2016. – № 3 (8). – С. 289-295